

Mākslīga grūtniecības pārtraukšana

Šis materiāls ir domāts Jums, ja apsverat grūtniecības pārtraukšanu. Šajā materiālā Jūs iegūsiat informāciju par grūtniecības pārtraukšanu un iespējamajām komplikācijām.

Šis materiāls nav domāts un nevar aizstāt sertificēta veselības aprūpes speciālista rekomendācijas.

Legāls aborts - grūtniecības pārtraukšana pēc sievietes vēlēšanās līdz grūtniecības 12.nedēļai (11 nedēļām 7 dienām) ārstniecības iestādē, kas izvērtēta ārstniecības jomu regulējošajos normatīvajos aktos noteiktā kārtībā un atbilst obligātajām prasībām.

Ja Jūs vēlaties veikt grūtniecības pārtraukšanu Jums pēc iespējas ātrāk jāvērsas pie sava ģimenes ārsta vai ginekologa. Apmeklējuma laikā ārsts apstiprinās progresējošu grūtniecību un informēs Jūs par grūtniecības pārtraukšanas būtību un ietekmi uz veselību, iespējamiem medicīniskajiem sarežģījumiem, kā arī par iespēju saglabāt topošajam bērnam dzīvību. Aizpildīs un izsniegs Jums nosūtījumu uz laboratorisku izmeklēšanu.

Pēc laboratorisko izmeklējumu rezultātu izvērtēšanas un medicīnisko kontrindikāciju izslēgšanas ārsts aizpildīs un izsniegs nosūtījumu grūtniecības pārtraukšanai. Nosūtījumā un ambulatorajā medicīniskajā kartē atzīmēs nosūtījuma izsniegšanas **gadu, mēnesi, datumu un stundu**.

Ginekologs vai ģimenes ārsts grūtniecības pārtraukšanai nosūta uz :

- i. stacionāru ārstniecības iestādi,
- ii. ambulatorās ārstniecības iestādes dienas stacionāru, izņemot šādos gadījumos:
 1. ja tā ir pirmā grūtniecība,
 2. ja sievietei ir 16 gadu vai mazāk:
 - a. norīkojumu uz grūtniecības pārtraukšanu pēc pašas vēlēšanās drīkst izsniegt, ja vismaz viens no pacientes vecākiem vai aizbildnis grūtniecības pārtraukšanai ir devis rakstveida piekrišanu.
 - b. ja, radies strīds ar vecākiem vai aizbildni par grūtniecības saglabāšanu, grūtniecības pārtraukšanai nepieciešams bāriņtiesas (pagasttiesas) lēmums.
 3. ja sievietei ir ģenitālas vai ekstraģenitālas saslimšanas, kuras, pārtraucot grūtniecību, var radīt draudus sievietes dzīvībai,
 4. ja grūtniecība ilgst vairāk par 8 nedēļām.
- b. Ārstniecības iestādē grūtniecību pārtrauc, ja sieviete ir:
 - i. saņēmusi informāciju no ginekologa (dzemdību speciālista) par grūtniecības pārtraukšanas gaitu un iespējamiem sarežģījumiem;
 - ii. izvēlējusies atsāpināšanas veidu un ir saņēmusi informāciju no ārsta anesteziologa par iespējamiem atsāpināšanas procedūras sarežģījumiem.
- c. Grūtniecības pārtraukšanu ginekologs (dzemdību speciālists) drīkst veikt ārstniecības iestādes stacionārā nodaļā **ne agrāk kā 72 stundas pēc grūtniecības pārtraukšanas norīkojuma izsniegšanas**.
- d. Līdz izrakstīšanai no ārstniecības iestādes pēc grūtniecības pārtraukšanas ginekologs (dzemdību speciālists) konsultē sievieti par ģimenes plānošanas jautājumiem un iesaka piemērotus kontracepcijas līdzekļus.

Mākslīga aborta ķirurģiskā metode: intavenozā anestēzijā notiek dzemdes kakla paplašināšana ar ķirurģiskiem instrumentiem un pēc tam no dzemdes dobuma ar speciāla vakuuma sūkņa palīdzību tiek evakuēts auglis ar placentas audiem.

Kā sagatavoties procedūrai?

- 6 stundas pirms operācijas nedrīkst ēst un 2 stundas pirms operācijas nedrīkst dzert.
- Uz procedūru jābūt līdzī personu apliecinošs dokuments, derīgs nosūtījums, analīžu rezultāti (asins grupa, rēzus faktors un antivielas, uztriepe, sifilisa analīze).
- Jāinformē ārsts par visiem medikamentiem, kas lietoti pēdējā mēneša laikā.
- Jāinformē ārsts par hroniskām saslimšanām (cukura diabēts, sirds-asinsrites slimības, respiratoras slimības).
- Pēc operācijas jāpavada stacionārā 4-5 stundas, bet sarežģījumu gadījumā šis laika periods var būt ilgāks.
- Operācijas dienā nedrīkst vadīt automašīnu.
- Vēlams operācijas dienā neieplānot darbu vai kādas citas ārpus mājas aktivitātes.
- Būtu vēlams, lai pēc operācijas būtu persona, kas Jūs pavada uz mājām.

Kādas komplikācijas var rasties pēc operācijas?

Medicīniskā personāla komanda ar Jūsu ginekologu priekšgalā veiks visu iespējamo, lai operācija tiktu Jums veikta pēc iespējas sekmīgām. Neraugoties uz visām pūlēm, diemžēl ir iespējamās dažādas ar anestēziju un operāciju saistītas komplikācijas. Dažas no tām var būt nopietnas un pat dzīvībai bīstamas (Risks 6:10 000). Zemāk minēto risku aprēķins ir veikts, pamatojoties uz dažādu pētījumu datiem. Jautājiet ārstam, vai kāds no zemāk minētajiem riskiem Jūsu gadījumā ir īpaši paaugstināts!

Sarežģījumus var iedalīt 3 kategorijās:

1. Sarežģījumi, kas saistīti ar anestēziju
 2. Sarežģījumi, kas saistīti ar operāciju
1. Komplikācijas, kas saistītas ar anestēziju

Pirms operācijas Jūsu anesteziologs pārrunās iespējamās komplikācijas, kas var rasties no anestēzijas.

2. Vispārējas komplikācijas, kas saistītas ar operāciju:
 - Sāpes
 - Asiņošana procedūras laikā un pēc tās (2.1%).
 - Iekaisums un infekcijas (0.5-2%).
 - Apgrūtināta dzemdes kakla dilatācija un dzemdes kakla bojājums.
 - Neizdevusies augļa olas evakuācija, kā rezultātā ir augļa olas retence (0.5-2%) vai progresējoša grūtniecība.
 - Atkārtota abrāzija (1.8%)
 - Dzemdes perforācija (1-3:1000).
 - Rēzus vai AB0 asinsgrupu izosensibilizācija.
 - Daļēja vai pilnīga Ašermana sindroma attīstība (rētaudu un saaugumu attīstība dzemdes dobumā).
 - Trombembolija (0.08%).
 - Nāve (0.02%)

Pēc ķirurģiskā aborta:

- Visām sievietēm ar Rh negatīvu asinsgrupu ir jāsaņem AntiD imunoglobulīna injekcija izosensibilizācijas profilaksei (vēlams iegādāties jau pirms procedūras, ir nepieciešama recepte).
- Atturēties no dzimumdzīves, vannas, baseiniem un tamponu lietošanas vismaz divas nedēļas un līdz asiņošana ir beigusies.
- Dažkārt ir nepieciešama antibiotiku lietošana (par to Jūs informēs ārsts).
- Lielākā daļa pacienšu atgriežas normālajā dzīves ritmā nākamajā dienā pēc procedūras.
- Aptuveni 10 dienas Jums var būt viegla asiņošana vai menstruācijām līdzīgas sāpes vēdera lejas daļā. Ja nepieciešams, var lietot pretsāpju līdzekļus. **Ja Jums ir paaugstināta temperatūra, sāpes apakšstilbos, daudz asiņainu izdalījumu no dzimumceļiem, grūtības elpot, sāpes vēdera lejas daļā nemazinās vai pieaug, tad ir jāsazinās ar savu ārstu vai jāvēršas tuvākajā medicīniskajā iestādē, kas sniedz neatliekamo palīdzību.**